

Tijdig afmelden kan veel problemen voorkomen

Aandachtspunten bij de fiscale eenheid btw

BTW - Als u meerdere ondernemingen heeft, kan het gunstig zijn om een fiscale eenheid btw op te richten. Om hiervoor in aanmerking te komen, moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Een fiscale eenheid kan echter ook risico's met zich meebrengen, zoals hoofdelijke aansprakelijkheid. Een overzicht van de vereisten en de voor- en nadelen.

De vorming van een fiscale eenheid is mogelijk als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- alle partijen zijn in Nederland gevestigd. Als één van de betrokken partijen niet in Nederland is gevestigd, kan deze geen deel uitmaken van de fiscale eenheid;
- alle partijen worden volgens de Wet op de omzetbelasting als ondernemer aangemerkt. Alleen btw-ondernemers kunnen namelijk deel uitmaken van een fiscale eenheid. Ook ondernemers die uitsluitend vrijgestelde prestaties verrichten, zijn ondernemer voor de btw en kunnen dus deel uitmaken van een fiscale eenheid;
- tussen partijen bestaat financiële, organisatorische en economische verwevenheid (zie kader hiernaast).

Voordelen fiscale eenheid btw

De ondernemingen in een fiscale eenheid hoeven met betrekking tot onderlinge leveringen en diensten geen btw aan elkaar in rekening te brengen. Het onderling doorbelasten van kosten kan dus zonder btw plaatsvinden. Ook kan men volstaan met één (geconsolideerde) aangifte btw en één Opgaaf intracommunautaire leveringen. Indien gewenst kan een onderneming (op verzoek) zelfstandig aangifte btw doen.

Oprichting stichting administratiekantoor

Wilt u liever niet dat bepaalde onderdelen deel uitmaken van een fiscale eenheid btw, maar u voldoet wel aan de voorwaarden voor een fiscale eenheid? Dan is het oprichten van een stichting administratiekantoor een oplossing.

Tip:

Om het (eventuele) risico op aansprakelijkheidstelling in kaart te brengen, is het van belang vast te stellen wanneer een fiscale eenheid btw begint en eindigt.

Verwevenheid tussen partijen

Van *financiële verwevenheid* is sprake als de meerderheid van de aandelen (meer dan vijftig procent) van de vennootschappen met inbegrip van de zeggenschap direct of indirect in dezelfde handen zijn. Van een zodanige financiële verwevenheid kan in feite alleen bij bv's sprake zijn. Toch kunnen stichtingen of andere instellingen ook een fiscale eenheid voor de btw vormen, als de financiële positie en/of gedragingen rechtstreeks afhankelijk zijn van de andere stichting of instelling.

Van *organisatorische verwevenheid* is sprake als de deelnemende partijen onder een gezamenlijke leiding staan, of dat de leiding van de ene partij feitelijk ondergeschikt is aan die van de andere. Dit kan blijken uit de samenstelling van de directie en/of de raad van commissarissen.

Van *economische verwevenheid* is sprake als de activiteiten van de partijen in hoofdzaak (voor meer dan de helft) strekken tot verwezenlijking van eenzelfde economisch doel, zoals de bediening van een gemeenschappelijke klantenkring, dan wel dat de activiteiten van de ene partij in hoofdzaak ten behoeve van de andere worden uitgeoefend.

Nadelen fiscale eenheid btw

Het nadeel van de fiscale eenheid btw is dat de onderdelen die er deel van uitmaken hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de btw-schulden die zijn ontstaan tijdens het bestaan hiervan.

Bij een faillissement kan dit zeer vervelende gevolgen hebben. Denk bijvoorbeeld aan het terugbetalen van reeds geclaimde voorbelasting in verband met facturen die nog niet zijn voldaan.

Begin fiscale eenheid btw

Met ingang van de eerste dag van de maand volgend op die waarin de inspecteur de beschikking heeft afgegeven, bestaat de fiscale eenheid btw. Als in de beschikking een eerdere ingangsdatum is vermeld, leidt dat niet tot vernietiging van de beschikking als de ondernemer daarbij geen belang heeft. Soms vermeldt de inspecteur in de be-

schikking dat hij ermee kan instemmen als partijen al vóór de ingangsdatum van de fiscale eenheid btw hebben gehandeld alsof er een fiscale eenheid was.

Beschikking inspecteur

De inspecteur kan de beschikking afgeven op schriftelijk verzoek van de ondernemingen die als fiscale eenheid btw willen worden aangemerkt. De inspecteur kan echter ook zonder dat er een verzoek is ingediend bij beschikking beslissen dat sprake is van een fiscale eenheid btw. Bijvoorbeeld als hij op grond van eigen bevindingen na een controle of na een aanvraag fiscale eenheid btw, waarbij niet alle onderdelen van een concern opgenomen worden in de fiscale eenheid, tot de conclusie komt dat bepaalde ondernemingen in financieel, organisatorisch en economisch opzicht wel een fiscale eenheid vormen.

Voorbeeld

Per 1 januari 2011 wordt een nieuwe bv opgericht. Het verzoek om deze bv op te nemen in de reeds bestaande fiscale eenheid wordt in januari 2011 ingediend bij de Belastingdienst. In het verzoek wordt er om praktische redenen verzocht om vanaf 1 januari 2011 te mogen handelen als fiscale eenheid btw. Als de inspecteur de beschikking fiscale eenheid dan afgeeft in februari, zodat de ingangsdatum 1 maart 2011 is, staat in deze beschikking tevens dat vanaf 1 januari 2011 gehandeld mag worden alsof er een fiscale eenheid btw was.

Einde fiscale eenheid btw

Een fiscale eenheid btw houdt op te bestaan als de eenheid in financieel, organisatorisch en/of economisch opzicht wordt verbroken. Er is voor het beëindigen van de fiscale eenheid btw geen beschikking van de inspecteur vereist. Als u tot de conclusie komt dat een fiscale eenheid (ten aanzien van een bepaalde onderneming) niet meer be-

Let op!

Wees voorzichtig als u de aandelen koopt van een bv die tot een fiscale eenheid btw behoort of heeft behoord. Als later blijkt dat (een onderdeel van) de fiscale eenheid te weinig btw heeft betaald in de periode waarin uw nieuw verworven bv daar deel van uitmaakte, kan uw nieuw gekochte bv voor die btw aansprakelijk worden gesteld.

Tip

U kunt een bezwaarschrift indienen als u het met de beschikking van de inspecteur niet eens bent.

staat, moet u dit zo spoedig mogelijk schriftelijk melden aan de inspecteur. Ook moet u apart vermelden dat de hoofdelijke aansprakelijkheid moet vervallen. Doet u dit niet, dan kan het gebeuren dat bepaalde onderdelen aansprakelijk worden gesteld voor de btw-schuld van een fiscale eenheid die eigenlijk al niet meer bestaat.

Hoofdelijke aansprakelijkheid

Alle onderdelen van de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de btw-schuld van die fiscale eenheid. De Hoge Raad heeft aangegeven dat aan de melding aan de inspecteur dat sprake is van het einde van een (deel van een) fiscale eenheid - terwijl deze feitelijk niet is verbroken - geen betekenis toekomt. Alle onderdelen van de fiscale eenheid blijven hoofdelijk aansprakelijk voor de btw die de fiscale eenheid is verschuldigd.

Voorkom problemen

Tijdig afmelden van een fiscale eenheid en de daarbij behorende hoofdelijke aansprakelijkheid, bijvoorbeeld bij een naderend faillissement, kan dus erg veel problemen voorkomen. (*mr. C. van Vilsteren*)